

(1) ચોમાસુ મગ માટે કઈ જાત સારી છે ?

જવાબ : ચોમાસુ મગ માટે મગ ગુજરાત-૪ વધુ અનુકૂળ છે.

(2) ઉનાળામાં મગનું વધુ ઉત્પાદન મેળવવા કઈ કઈ બાબતનું ધ્યાન રાખવું જરૂરી છે ?

જવાબ :

- સમયસર વાવણી થવી જોઈએ.
- ઉનાળામાં ૧૫ ફેબ્રુઆરી થી ૨૫ માર્ચ દરમિયાન વાવણી કરી દેવી જોઈએ.
- જાતની પસંદગી માં ગુજરાત મગ-૩, ગુજરાત મગ-૪ અને મેહા જાતો વાવેતર માટે પસંદ કરવી.
- ઉનાળુ ઋતુમાં વાવીનું અંતર સામાન્ય રીતે એક થી દોઢ ફૂટનું રાખવું
- ખાતરની બાબતમાં જોઈએ તો એક વિધામાં ૧૫ કિલોગ્રામ ડી.એ.પી. ખાતર વાવતા પહેલા ચાસમા આપવું
- હેક્ટર દીઠ ૨૫ કિલોગ્રામ બિયારણની જરૂરિયાત રહે છે. જેને ફૂગનાશક દવા અને પછી રાઈઝોબિયમ કલ્ચરનો પટ આપવો.
- ફૂગનાશક દવામાં થાયરમ દવા એક કિલો બીજ દીઠ ૩ ગ્રામ પ્રમાણે વાવતા પહેલા ભેળવવી.

(3) શિયાળુ મગ માટે કઈ જાતનું વાવેતર કરવું?

જવાબ :

શિયાળુ ઋતુમાં દક્ષિણ ગુજરાતમાં સીઓ-૪ જાતનું વાવેતર કરી શકાય.

(4) શિયાળુ મગ વાવેતર ક્યારે કરવું જોઈએ?

જવાબ :

શિયાળામાં મગ વાવેતર ઓક્ટોબર-નવેમ્બર મહિનામાં કરવું .

(5) પંચરંગિયા સામે પ્રતિકારક જાત જણાવશો

જવાબ :

મગમાં મેહા જાતમાં પંચરંગિયાનો ઉપદ્રવ ખૂબ જ ઓછો જોવા મળે છે. જેથી આ જાતનું વાવેતર કરવું જોઈએ.

(6) કઠોળ પાકમાં પાન અને શીંગોને નુકશાન કરતી મુખ્ય અને અન્ય જીવાતો કઈ અને તેના નિયંત્રણ માટે શું કરવું?

જવાબ :

લીલી ઈયળ (હેલીઓથીસ) કઠોળ પાકોને નુકશાન કરતી મુખ્ય જીવાત છે. આ ઉપરાંત તુવેર,મગ,અડદ વગેરે કઠોળ પાકોમા અન્ય જીવાતમાં ભુરા પતંગીયા, પીછીંચુ ફૂફું, શીંગની માખી, ટપકાવાળી ઈયળનો સમાવેશ થાય છે.

સંકલિત નિયંત્રણ :-

- ઉનાળામાં ઊંડી ખેડ કરવી.
- પ્રકાશ પીજર તેમજ ફેરોમેન ટ્રેપ (વીધે ૧) નો ઉપયોગ કરવો.
- પક્ષીઓને બેસવા આધાર મુકવા.
- જૈવિક નિયંત્રણમાં/ જૈવિક દવાઓ.
- એન.પી.વી.-૨૫૦ રોગીષ્ટ ઈયળનું દ્રાવણ હેક્ટરે છંટકાવ કરવો.
- બી.ટી.(બેસીલસ થુરેજીએસીસ) પાવડર-૧-૧.૫ કિ.ગ્રા./હે. પ્રમાણે છંટકાવ કરવો.
- લીંબોળીનો મીંજનો ૫ % નું દ્રાવણ છંટકાવ કરવો.
- રાસાયણિક દવાઓ જેવી કે ડાયકલોરોવોસ ૫ મી.લી અથવા કવીનાલફોસ ૨૦ મી.લી. અથવા પ્રોફેનોફોશ ૨૦ મી.લી. અથવા એસીફેટ ૨૦ગ્રામ ૧૦ લીટર પાણીમાં મેળવીને પ્રથમ ૫૦% ફૂલ અવસ્થાએ અને બીજો છંટકાવ ત્યાર બાદ ૧૫ દિવસે કરવો